

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกินของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี		
ผู้วิจัย	นายวิทยา ปัญญาทัย ปริญญา ปร.ด. (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค)		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร. รังสรรค์ สิงหเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผศ.ดร. ฉันี สาธิตานันต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผศ.ดร. สมสงวน ปัสสาโก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2555

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องรูปแบบการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกินของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกินของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี 2) สร้างรูปแบบการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกินของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี และ 3) ทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกิน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อลดการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกินของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามถูกสั่งสอนกังวลภาษาไทย จำนวน 400 คน ประกอบด้วย อำเภอไทรโยค อำเภอทองพยายาม อำเภอสังขละบุรี และอำเภอครัวสวัสดิ์ ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่านั้นคูณเลขคณิต/ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) การหาสหสัมพันธ์แคนอนิกอล (Canonical Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสำหรับตัวแปรตามหลายตัว (Multivariate Analysis of variance - Repeated Measures MANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

ความสัมพันธ์กับชุมชน รายได้ครัวเรือน ความเชื่อมแข็งของผู้นำและกูรูระเกียบชุมชน และความชัดเจนในการปักแนวเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีอิทธิพลต่อการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทิศทางความสัมพันธ์เชิง

ลบทั้ง 4 ตัวแปร สรุนผลของการคาดประมาณสมการจำแนก สามารถคาดคะเนกลุ่มผู้บุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกินได้ถูกต้องถึงร้อยละ 98.42

รูปแบบการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกิน ของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีองค์ประกอบ 4 ตัว โดยระดมสมองจากผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ทำให้ได้รูปแบบการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกินของประชาชน จังหวัดกาญจนบุรี ในรูปของกิจกรรมโครงการ “รักษ์ป่า” ที่ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมอาสาสมัครรักษาป่าชุมชน 2) กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง 3) กิจกรรมรายได้เสริม และ 4) กิจกรรมสัญญาว่าจะ “รักษ์ป่า”

ผลการทดลองใช้รูปแบบการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกิน ของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าก่อตัวทดลองมีคะแนนการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการทำกิน ภายหลังการเข้าร่วมโครงการ “รักษ์ป่า” ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : A Model for Solving Problems on National Reserved Forests Encroachment in Kanchanaburi Province.

AUTHOR : Wittaya Phanchamat **DEGREE:** Ph.D. (Regional Development Strategies)

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Rungsan Singhalert   Chairman
Asst. Prof. Dr. Sunee Sathitanant   Committee
Asst. Prof. Dr. Somsanguan Passago   Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY 2012

ABSTRACT

The purposes of the research entitled "A Model for Solving Problems on National Reserved Forests Encroachment in Kanchanaburi Province" Were 1) to study factors that influenced the national reserved forest encroachment in Kanchanaburi Province; 2) to formulate a model for reducing the national reserved forest encroachment areas in Kanchanaburi Province and 3) to try out and evaluate the model. The research data were collected by using a questionnaire constructed by the researcher to interview 400 respondents in Sai Yok District, Thongphaphum District, Sangkhlaburi District and Sisaat District. The statistics used for analyzing the obtained data were frequency, percentage, mean, standard deviation, Discriminant Analysis, Canonical Correlation Analysis and Multivariate Analysis of Variance-Repeated Measures (MANOVA).

The research results are shown as follows:

The relationship between people with community, total household income, the strength of communities' leaders and community rules and regulations as well as clear borderlines of the national forests influenced the national reserved forest encroachment at the statistical significant level at .05. It was also found that four variables indicated negative relationship. The result of the Discriminant Analysis

showed that the national reserved forests encroachers were predicted correctly at 98.42 per cent.

Based on the brainstorming of ten experts, the model for solving problems on national reserved forests encroachment in Kanchanaburi Province consisted of four factors mentioned earlier which were subsequently turned into four activities, namely, voluntary forest conservation activity, self-sufficiency economy activity, earning more income activity and promise to conserve forest activity.

After implementation of the model for solving problems on national reserved forests encroachment in Kanchanaburi Province, it was found that the experiment group got higher points than before implementation at the statistical significant level at 0.05.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY